

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 18C/43/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117217392
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Kvasnicová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2019:3117217392.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou Mgr. Lenkou Kvasnicovou v právnej veci žalobcu Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, t. č. D. F. F. - V., L. XX, F. F., proti žalovanému ÚVTOS a ÚVV Ilava, so sídlom Mierové nám. 1, Ilava, IČO 00738344, o ochranu osobnosti takto

rozhodol:

I. Žaloba sa **z a m i e t a**.

II. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že žalovaný nepravdivým konštatovaním existencie poznatku, že žalobca fyzicky napadol vyšetrovateľa PZ úderom do tváre počas vyšetrovacieho úkonu počas výkonu väzby v D. F., neoprávnene zasiahol do jeho práv chránených čl. 6 ods. 2 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 19 ods. 1, 2 a čl. 50 ods. 2 Ústavy SR a § 11 Občianskeho zákonníka. Súčasne sa domáhal od žalovaného zaplataenia nemajetkovej ujmy v sume 2.300 eur a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalovaný v písomnosti sp. zn. ÚVTOS a ÚVV-22-8-2/11-2016 zo dňa 04.11.2016 uviedol v súvislosti so žalobcom existenciu poznatku „o fyzickom napadnutí vyšetrovateľa PZ úderom do tváre počas vyšetrovacieho úkonu počas výkonu väzby žalobcu v ÚVV F. Uvedené konštatovanie o spáchaní trestného činu je nepravdivé. Poznamenal, že prezumpcia nevinny je jedným zo základov spravodlivého trestného konania. K jej porušeniu dôjde, ak výroky príslušnej úradnej

-2-

18C/43/2017

osoby, ktoré sa týkajú osoby obvinenej z trestného činu, odrážajú alebo vyjadrujú názor, že je vinná, a to ešte pred tým, ako bola jej vina preukázaná v súlade so zákonom. Postačuje dokonca aj pri absencii formálneho konštatovania tiež argumentácia nasvedčujúca tomu, že úradná osoba považuje obvineného za vinného. Prezumpcia nevinny sa neobmedzuje len na trestné konanie, v ktorom sa má rozhodnúť o vine toho, proti komu sa konanie vedie, ale má aj širší dosah. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia ESĽP vo veci Dakaras proti Litve a Allenet de Ribemont proti Francúzsku ako aj na rozhodnutie ÚS SR sp. zn. PL ÚS 12/98. Súčasťou práva na súkromie chráneného čl. 8 Dohovoru je aj česť a dobrá povesť osoby (rozsudok ESĽP Pfeifer proti Rakúsku). Tvrdená, avšak právoplatným rozsudkom súdu nepreukázaná trestná činnosť v podstate zakladá nárok oprávnenej osoby domáhať sa náhrady škody nemajetkovej ujmy v peniazoch. Neoprávneným zásahom je zásadne každé nepravdivé tvrdenie alebo obvinenie, ktoré zasahuje práva chránené ustanovením § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Dodal, že právo na česť a dobrú povesť treba vykladať a aplikovať v súlade s princípom praesumptio boni viri, ktorý znamená, že osoby sa považujú za čestné, pokiaľ sa nepreukáže opak. Zdôraznil, že konštatovanie žalovaného je nepravdivé; skutok popisovaný žalovaným nespáchal, čoho dôkazom je absencia jeho odsúdenia zaň, či sa akýkoľvek iný podobný skutok. Konštatovanie žalovaného o spáchaní trestného

činu žalobcom tak predstavuje zásah do jeho uvedených základných práv. V demokratickom a právnom štáte je neprípustné, aby štátny orgán, v moci ktorého sa žalobca nachádza, konštatoval o ňom nepravdivé údaje, obvinenia a poškodzoval tak jeho právnu sféru. Žalobca ďalej uviedol, že zásah do svojich základných práv zo strany žalovaného znáša veľmi ťažko, je deprimovaný, spôsobuje mu stavy úzkosti, menejcennosti a cíti sa ponížený. Závažnosť predmetného zásahu žalovaného je zvýraznená objektívnymi okolnosťami, keďže na základe vykonštruovaných nepravdivých informácií bol držaný v oddiele s bezpečnostným režimom, čo je osobitný režim výkonu trestu odňatia slobody predstavujúci úplnú sociálnu a relatívnu zmyslovú izoláciu (fakticky ide o podmienky samoväzby, držanie na malej cele až 23 hodín denne v stave vynútenej nečinnosti), v tomto režime bol zadržovaný takmer 5 mesiacov, a teda pri zohľadnení intenzity, trvania neoprávneného následku a osobitosti prípadu (žalobca bol v moci žalovaného, ktorý fakticky zneužil jeho bezbrannosť - žalobca sa až v rámci súdneho konania a vyjadrenia žalovaného dozvedel, že dôvodom pre zlé zaobchádzanie bolo vykonštruovanie poznatku o spáchaní trestného činu), možno konštatovať, že nenapraviteľnú nemajetkovú ujmu a pocity fyzického a psychického strádania už nemožno uspokojiť inak ako priznaním spravodlivého finančného zadosťučinenia. Zdôraznil, že to, či žalovaný odniekiaľ sporný poznatok prevzal a v akej forme, ho nezbavuje zodpovednosti za zásah do jeho osobnostných práv. Rozhodujúcou skutočnosťou je, že žalovaný v konkrétnej písomnosti konštatuje de iure spáchanie trestného činu žalobcom. Poznamenal, že žalovaný vo svojom vyjadrení, ktoré zaslal súdu uviedol, že za napadnutie príslušníka PZ nebol žalobca doposiaľ odsúdený, čo považuje za zásah do svojich osobnostných práv a vyjadrenie neúcty k jeho osobnostným právam. Nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že do oddielu s bezpečnostným režimom bol zaradený len z dôvodu, že vykonáva trest odňatia slobody za obzvlášť závažný zločin, ktorý vykonal ako člen organizovanej, zločineckej alebo teroristickej skupiny. Dodal, že spornou písomnosťou žalovaný reagoval na konanie Krajského súdu v M. sp. zn. XXS/XX/XXXX, v ktorom žaloval umiestnenie do oddielu s bezpečnostným režimom, a výslovne uviedol, že poznatok o fyzickom napadnutí vyšetrovateľa PZ napĺňa aj preventívno - bezpečnostné dôvody na jeho umiestnenie do tohto oddielu. Rovnakým spôsobom odôvodňoval žalovaný

-3-

18C/43/2017

jeho umiestnenie aj v písomnosti sp. zn. ÚVTOS a ÚVV-XX-X/XX-XXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Podotkol, že len samotná skutočnosť spáchania obzvlášť závažného zločinu nemôže byť dôvodom na umiestnenie odsúdeného do oddielu s bezpečnostným režimom. Jediným negatívnym poznatkom, s ktorým žalovaný pracoval, bolo výlučne tvrdenie, že spáchal skutok napadnutia vyšetrovateľa PZ. Žalobca ďalej uviedol, že nespochybňuje právomoc žalovaného pracovať s informáciami o odsúdených, avšak je povinný počínať si tak, aby nezasiahol neoprávnene do práv dotknutých osôb, t. j. dbať na prezumpciu neviny a neprispôbovať svoj postup presvedčeniu o vine žalobcu, keď o nej nebolo právoplatne rozhodnuté súdom. Zásadne nesúhlasil, že dôvodom jeho držania v oddiele s bezpečnostným režimom má byť odsúdenie za obzvlášť závažný zločin. V Českej republike bol totiž odsúdený za trestný čin s trestnou sadzbou na 5-10 rokov odňatia slobody, čo má byť posudzované podľa judikátu Najvyššieho súdu R13/2016 len ako zločin a nie ako obzvlášť závažný zločin ako to nepravdivo uvádza žalovaný. Je teda nepochybné, že jediným dôvodom pre ktorý bol držaný v ponižujúcich podmienkach malo byť konštatovanie o tom, že spáchal trestný čin, teda konštatovanie, ktoré nie je pravdivé. Poukázal na odpoveď Vlády SR na správu pre Vládu SR o návšteve SR, ktorú uskutočnil Európsky výbor na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (CPT) v dňoch 24.09 - 23.10.2013, kde sa k bodu č. 58 na neoznačenej strane uvádza, že separácia odsúdených do osobitného oddielu charakterizovaného najmä zvýšenými protektívnymi opatreniami a obmedzeniami nesúvisí so závažnosťou trestného činu, pre ktorý sú odsúdení vo výkone trestu, ale predstavuje reakciu na reálne a pravidelné prehodnocované bezpečnostné riziko odôvodňované od správania odsúdeného vo väzenskom prostredí. Podmienky sprísneného bezpečnostného režimu u žalovaného sú skutočne neľudské, keď sa nachádzal v cele 2x2 metre, kde súvislý priestor pre pohyb je asi 2 m². Nemožno tam ani len cvičiť. Zo strany žalovaného mu nebolo umožnené použiť ani len TV prijímač a až na jeho veľké naliehanie mu riaditeľ ústavu povolil jednu kontaktnú návštevu, pričom súkromie tejto návštevy bolo značne narušené, keď asi meter od nich sedel príslušník ZVJS. Okrem hodinovej vychádzky bol 23 hodín v stave vynútenej nečinnosti. Bola síce možnosť 1,5 hodiny pozeráť televízor v inej miestnosti, túto však nenavštevoval, pretože bola zafajčená a on je nefajčiar. Pomoc psychológa alebo psychiatra, v čase, keď mal stres a stavy úzkosti, nevyhľadal, pretože v rámci ústavu sa toto obmedzuje na konštatovanie, že je zavretý a spôsobil si si to sám. Snažil sa s tým vyrovnáť sám, to však neznamená, že mu to neublížovalo. Podľa judikatúry ESLP sa takáto ujma prezumuje a je ťažké dokazovať, že skutočne aj vznikla. V zásade všetky rozhodnutia, ktoré mal k dispozícii čítať priznávajú nemajetkovú ujmu a konštatujú porušenie

základných práv, čo odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy. Napríklad rozhodnutie Palúch proti Poľsku zo dňa 16.02.2016. Tým, že žalovaný ho držal v režime s bezpečnostným režimom mu bola spôsobená ujma, pretože inak mohol žiť ako bežný väzeň, mohol mať ľudský kontakt, sledovať TV, športovať, atď. Nedovolili mu ani len vychádzku s niekým iným, hoci o to písomne žiadal, nemal kontakt so žiadnou inou osobou.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a túto žiadal v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že vo svojom informačnom systéme eviduje poznatok o tom, že žalobca dňa 23.03.2009 počas vykonávania návštevy fyzicky napadol mjr. R.. S. I. z D. justičnej a kriminálnej polície V. v M., ktorý si vyhradil prítomnosť, počas návštevy úderom do pravej strany tváre a ucha a že okolnosti tejto udalosti sa preverujú D. justičnej a kriminálnej polície OR PZ F. I pod

-4-

18C/43/2017

S.: I.-XXX-OUK-BX-XXXX. Tento poznatok bol do informačného systému A. zavedený D. na výkon väzby F.. Eviduje informáciu, že za tento skutok sa voči žalobcovi vedie na Okresnom súde F. I trestné stíhanie sp. zn. XT/X/XXXX. Poznamenal, že tvrdenie žalobcu, že bol kvôli evidencii poznatku o jeho fyzickom napadnutí vyšetrovateľa umiestnený v oddiele s bezpečnostným režimom, nie je pravdivé. Žalobca bol počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave K. umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom rozhodnutím č. D. a D.-X-XX/XX-XXXX zo dňa XX.XX.XXXX z dôvodu podľa § 81 ods. 2 písm. a) zákona o výkone trestu, teda z dôvodu, že vykonáva trest odňatia slobody za obzvlášť závažný zločin, ktorý vykonal ako člen organizovanej, zločineckej alebo teroristickej skupiny. Žalovaný ďalej uviedol, že na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú a) existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených § 11 Občianskeho zákonníka, b) neoprávnený (protiprávny) charakter tohto zásahu, c) existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmom. Nenaplnenie ktoréhokoľvek z týchto predpokladov potom vylučuje možnosť vzniku sankcií podľa § 13 Občianskeho zákonníka. Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je konanie, ktoré zasahuje do práv chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka a ktoré je v rozpore s právami a povinnosťami pôvodcu zásahu stanovenými právnym poriadkom. Má za to, že sa nedopustil neoprávneného zásahu do osobnosti žalobcu evidovaním poznatkov o jeho osobe. Právo a povinnosť evidovať a používať pri plnení svojich úloh takýchto poznatkov vyplýva najmä z ustanovenia § 99 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. , § 23 ods. 1, 3 vyhlášky MS SR č. 368/2008 Z. z.. Za napadnutia príslušníka PZ nebol žalobca doposiaľ odsúdený, avšak informácie o tomto skutku vykazujú taký stupeň dôveryhodnosti (trestné stíhanie v štádiu po podaní obžaloby), že ich ústav, v ktorom žalobca vykonáva trest odňatia slobody musí v zaobchádzaní s ním evidovať. Evidencia tejto informácie však nie je spojená so žiadnym následkom pre žalobcu, preto nemohlo dôjsť k žiadnemu zásahu do jeho osobnosti, a to ani v prípade, ak by za tento skutok nebol odsúdený. Zdôraznil, že poznatok o napadnutí verejného činiteľa žalobcom nie je dôvodom jeho umiestnenia do oddielu s bezpečnostným režimom vyplýva aj zo skutočnosti, že žalobca bol dodaný na výkon trestu do SR z väznice Valdice v ČR, kde bol ako veľmi nebezpečný odsúdený umiestnený do ubytovne oddelenia so zosilneným stavebno - technickým zabezpečením, lebo bolo u neho dôvodné predpokladať, že by mohol ohroziť bezpečnosť iných osôb. Po dodaní do SR vykonával trest v ÚVTOS N., kde bol takmer okamžite umiestnený do oddielu z bezpečnostným režimom z preventívno - bezpečnostných dôvodov. Rovnako bol do tohto oddielu zaradený aj v D. F. F. - V.. Dôvodmi na toto umiestnenie sú preventívno - bezpečnostné dôvody vyplývajúce zo skutočnosti, že vykonal obzvlášť závažný zločin ako člen organizovanej, zločineckej alebo teroristickej skupiny. Dodal, že evidovaním poznatku o jeho osobe sa nedopustil neoprávneného zásahu do jeho osobnosti. Je veľmi ťažké uveriť, že človeku tak ostrieľanému extrémnymi životnými situáciami, ktorých súčasťou boli závažné zásahy do práv a slobôd občanov môže evidencia nejakého poznatku spôsobiť takú deprimovanosť, stavy úzkosti, menejcennosti a poníženia, že je tieto nevyhnutné sanovať finančným odškodnením. Opakovane zdôrazňoval, že musia byť vyhodnotené všetky poznatky o osobe odsúdeného, a aj tie, v akom režime bol žalobca zaradený vo väznici v Českej republike, a takisto ÚVTOS N.. Rozsudkom Krajského súdu v M. XXNtc/X/XXXX bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného

-5-

18C/43/2017

zločinu, okrem toho sa v informačnom systéme evidoval poznatok o napadnutí vyšetrovateľa žalobcom, tento poznatok zaviedol do systému ÚVV F.. Rovnako bola informácia preverovaná aj na Okresnom súde F., kde sa vedie konanie XT/X/XXXX za zločin za útok na verejného činiteľa. Čo sa týka

namietaných podmienok na výkon trestu v oddiele s bezpečnostným režimom, v žalovaný striktne dodržiava zákonné podmienky, ktoré sú pravidelne kontrolované prokuratúrou Krajskej prokuratúry a nepravidelne medzinárodnými organizáciami. Vždy sú tieto podmienky vyhodnotené ako zákonné. Odsúdený má v tomto sprísnenom oddiele množstvo možností ako tráviť voľný čas. Môže navštevovať knižnicu, má k dispozícii kňaza, psychológa.

3. Súd vykonal dokazovanie listom žalovaného sp. zn. D. a D.-XX-X-X/XX-XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorý listinný dôkaz predložil žalobca, výpisom z počítačového systému žalovaného, návrhu na umiestnenie žalobcu do oddielu s bezpečnostným režimom zo dňa 22.07.2016, rozhodnutia o umiestnení žalobcu do oddielu s bezpečnostným režimom zo dňa 22.07.2016, ktoré listinné dôkazy predložil žalovaný a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Žalovaný návrhom na umiestnenie žalobcu do oddielu s bezpečnostným režimom zo dňa 22.07.2016 prostredníctvom svojho zamestnanca navrhol umiestniť žalobcu do oddielu s bezpečnostných dôvodov podľa § 81 ods. 2 písm. a) zákona č. 475/2005 Z. z. z dôvodu, že žalobca je odsúdený za obzvlášť závažný zločin podľa § 189 ods. 1, 2, 3 Trestného zákona a za ďalšie trestné činy. Na základe doteraz dostupných poznatkov o osobe po jeho premiestnení na ďalší výkon trestu do D. a D. K., z dôvodu potencionálneho vzniku rizika bezpečnostného charakteru, resp. preventívnej eliminácie týchto rizík vo vzťahu k rešpektovaniu princípu zákonitosti, sa javí aktuálne vhodné v súlade s ustanovením §81 ods. 2 písm. a) zákona umiestniť odsúdeného (pozn. žalobcu) do OBR.

5. Rozhodnutím žalovaného zo dňa 22.07.2016 bol žalobca umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom v zmysle § 81 ods. 2 písm. a) zákona č. 475/2005 Z. z. a v zmysle §89 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 368/2008 Z. z. z preventívno - bezpečnostných dôvodov.

6. Z výpisu z počítačového systému žalovaného k osobe žalobcu vyplýva, že dňa 24.03.2009 bol zapísaný záznam tohto znenia: Dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hod. na vyšetrovacej miestnosti č. 1 počas vykonávania návštevy menovaný fyzicky napadol mjr. R.. I. S. z D. justičnej a kriminálnej polície V. v M., ktorý si vyhradil prítomnosť počas návštevy v súlade s § 19 ods. 3 zákona o výkone väzby č. 221/2006 Z. z. v znení zákona č. 127/2008 Z. z. (ďalej len „zákon“), a to tým spôsobom, že ho udrhel do pravej strany tváre a ucha. Po napadnutí mjr. JUDr. I. ukončil návštevu obvineného v súlade s § 19 ods. 5 zákona. Okolnosti mimoriadnej udalosti sa preverujú Úradom justičnej a kriminálnej polície OR PZ F. I pod S.: I.-XXX-OVK XX/XXXX.

7. Z listu žalovaného sp. zn. D. a D.-XX-X-X/XX-XXXX zo dňa XX.XX.XXXX adresovaného V. súdu v M. ku konaniu sp. zn. XXS//XX/XXXX okrem iného vyplýva nasledovné vyjadrenie žalovaného: žalobca vykonáva trest odňatia slobody za obzvlášť závažný zločin, ktorý vykonal ako člen skupiny organizovaného zločinu, dôvody na jeho umiestnenie do oddielu s bezpečnostným režimom sú teda

-6-

18C/43/2017

naplnené. Navyše existujú poznatky zaznamenané o žalobcovi ZVJS podľa § 99 ods. 1 písm. j) a k) zákona o výkone trestu, ktoré naplňajú aj preventívno - bezpečnostné dôvody jeho umiestnenia do oddielu s bezpečnostným režimom, a to najmä poznatok o fyzickom napadnutí vyšetrovateľa PZ úderom do tváre počas vyšetrovacieho úkonu počas výkonu väzby žalobcu v ÚVV F..

8. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

9. Podľa § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

10. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žaloba podaná žalobcom nie je dôvodná.

11. Osobnostné práva a právo na ich ochranu predstavujú základné piliere súkromnoprávnej úpravy. Bez tohto práva by sa fyzická osoba nemohla stať plnohodnotným a rovnoprávnym subjektom súkromného práva. Ochrana osobnosti prislúcha každej fyzickej osobe bez ohľadu na pôvod, rasu, národnosť, sociálne postavenie atď.. Predmetom ochrany je osobnosť človeka vo svojej celistvosti ako nehmotný statok, ktorý patrí konkrétnej fyzickej osobe. Právo na ochranu osobnosti je nescudziteľné a neprevoditeľné. Ochrana osobnosti našla svoje vyjadrenie nie len v ustanoveniach Občianskeho zákonníka, ale primárne v Ústave SR ako aj v medzinárodných dohodách, ktorými je Slovenská republika viazaná. Ide napríklad o Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach a Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd.

12. V súdnej veci sa žalobca domáhal náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do jeho osobnostných práv, a to konkrétne do práva na česť, dobré meno a súkromie, tým, že žalovaný mal porušiť jeho prezumpciu neviny, keď vo svojej písomnosti adresovanej Krajskému súdu v M. v rámci konania vedeného pod sp. zn. XXS/XX/XXXX uviedol, že eviduje poznatok o napadnutí vyšetrovateľa žalobcom pri vyšetrovaní úkone, v dôsledku ktorého poznatku ho zaradil na výkon trestu odňatia slobody do oddielu s bezpečnostným režimom. Zákon pre vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby stanovuje predpoklady, ktorými sú: A) existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení, či len ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite, B) neoprávnenosť (protiprávnosť) tohto zásahu, C) existencia príčinnej súvislosti medzi neoprávneným zásahom a vznikom ujmy. Ad A) - pokiaľ ide o existenciu zásahu stačí, ak ide o zásah, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať ujmu, spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby (rozhodnutie Najvyššieho súdu publikované pod R 103/1967). Na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa tak nevyžaduje

-7-

18C/43/2017

vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva, chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 1Cz 32/78 zo dňa 26.04.1978). V danom prípade súd zastáva názor, že k zásahu do osobnostných práv žalobcu nedošlo. Ako už bolo vyššie uvedené, žalobca zásah do svojich osobnostných práv vidí v porušení prezumpcie neviny zo strany žalovaného, ktorý vo svojej písomnosti adresovanej Krajskému súdu v M. v rámci konania vedeného pod sp. zn. XXS/XX/XXXX uviedol, že eviduje poznatok o napadnutí vyšetrovateľa žalobcom pri vyšetrovaní úkone, v dôsledku ktorého poznatku ho zaradil na výkon trestu odňatia slobody do oddielu s bezpečnostným režimom. Prezumpcia neviny je jedným zo základov spravodlivého trestného konania. K jej porušeniu dôjde, ak výroky príslušnej úradnej osoby („public official“), ktoré sa týkajú osoby obvinenej z trestného činu, odrážajú alebo vyjadrujú názor, že je vinná, a to ešte pred tým, ako bola jej vina preukázaná v súlade so zákonom. Postačuje, dokonca aj pri absencii formálneho konštatovania, tiež argumentácia nasvedčujúca tomu, že úradná osoba považuje obvineného za vinného (napr. Daktaras v. Litva, § 41 a obdobne Allenet de Ribemont v. Francúzsko, § 35). Skutočnosť, či namietané výroky úradnej osoby porušujú prezumpciu neviny, má byť posudzovaná v kontexte osobitných okolností, za akých boli tieto výroky urobené (Daktaras v. Litva, § 43; Adolf v. Rakúsko, rozsudok európskeho súdu z 26. marca 1982, séria A, č. 49, § 36 - 41). Zhrnúc uvedené, k porušeniu prezumpcie neviny dochádza výrokmi, prípadne argumentáciou nasvedčujúcou vine obvineného. V súdnej veci však žalovaný neuviedol žiaden taký výrok alebo argumentáciu, z ktorých by bolo možné bez akýchkoľvek pochyb vyvodiť skutočnosť, že žalobcu považuje za vinného zo spáchania popísaného skutku. Dotknutý skutok v znení, že žalobca napadol vyšetrovateľa PZ, bol do systému ZVJS poznačený dňa 24.03.2009, t. j. v čase, keď žalobca ešte nebol umiestnený na výkon trestu odňatia slobody do ÚVTOS K.. Autorom tohto výroku tak nie je žalovaný. V tomto smere možno dať za pravdu žalobcovi, ktorý v rámci svojho vyjadrenia uviedol, že skutočnosť, že žalovaný odniekiaľ poznatok prevzal ho nezavahuje zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, avšak platilo by to za predpokladu, že by žalovaný dával svojimi vyjadreniami jednoznačne najavo vinu žalobcu, čo však v konaní preukázané nebolo. Po dodaní žalobcu na výkon trestu odňatia slobody do ÚVTOS K. žalovaný pri jeho umiestňovaní neprodukoval žiadne také výroky ani argumentácie, ktorými by žalobcu označoval alebo považoval za vinného zo spáchania uvedeného skutku. V tomto duchu sa žalovaný nevyjadroval ani v návrhu na umiestnenie žalobcu do oddielu s bezpečnostným režimom a ani v samotnom rozhodnutí o jeho umiestnení do tohto oddielu. Je pravdou, že pri rozhodovaní o umiestnení žalobcu zohľadnil žalovaný aj túto informáciu, čo žalovaný nerozporoval. Samotné zohľadnenie informácie však neporušuje prezumpciu neviny, pretože z neho nie je možné jednoznačne

dovodiť záver, že žalovaný považoval žalobcu za vinného. Je potrebné si uvedomiť, že žalovaný pracuje s veľkým množstvom odsúdených s rozmanitou psychickou vybavenosťou, a preto možno od neho spravodlivo požadovať, aby v záujme predchádzania konfliktom (preventívna činnosť) a zabezpečenia bezpečnosti ako odsúdených tak aj službukonajúcich príslušníkov a poriadku kládol osobitný dôraz na náležité preverenie osoby každého odsúdeného a jeho vhodné zaradenie do príslušného režimu. V tomto smere teda nemožno žalovanému zazlievať, že z hľadiska preventívno - bezpečnostného narábal aj s informáciou o žalobcovi, ktorá v čase umiestnenia, ako sám žalovaný uviedol, vykazovala vysoký stupeň dôveryhodnosti, t. j. žalobca bol dôvodne podozrivý zo spáchania predmetného skutku, nakoľko trestné konanie týkajúce sa v systéme ZVJS evidovaného skutku sa nachádzalo vo fáze po

-8-

18C/43/2017

podaní obžaloby. Pokiaľ žalobca poukazuje na vyjadrenie žalovaného v liste adresovanom Krajskému súdu v Trenčíne zo dňa 04.11.2016, ani v tejto písomnosti súd nevzhliadol výroky porušujúce prezumpciu neviny, keď žalovaný konštatoval len tú skutočnosť, že eviduje poznatok o napadnutí vyšetrovateľa PZ žalobcom, čo je informácia pravdivá, avšak opäť z tohto vyjadrenia nevyplýva taký postoj žalovaného, z ktorého by bolo možné mať dôvodne za to, že žalobcu považuje za vinného zo spáchania predmetného skutku. Vzhľadom ku skutočnosti, že k zásahu do osobnostných práv žalobcu v žalobe popísaným konaním nedošlo, čím nebol naplnený hneď prvý predpoklad vzniku občianskoprávnej sankcie na nemajetkovú ujmu za porušenie osobnostných práv, zamietol súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu. Len pre úplnosť súd dodáva, že pokiaľ žalobca počas konania poukazoval na skutočnosť, že podľa rozhodnutia českých súdov bol odsúdený za zločin, pričom takto sa má skutok kvalifikovať aj podľa slovenského práva, a preto nebol naplnený ani tento dôvod pre jeho umiestnenie do oddielu s bezpečnostným režimom, možno konštatovať, že súdu v tomto konaní neprináleží preskúmať rozhodnutia vydané v trestnom konaní. Navyše žalobca tento dôvod ani neučinil predmetom žaloby, keď na opakované otázky súdu žalobca uviedol, že sa domáha ochrany proti nepravdivému výroku o útku na vyšetrovateľa PZ.

13. Vzhľadom ku skutočnosti, že sa súd zaoberal primárne otázkou porušenia prezumpcie neviny zo strany žalovaného voči žalobcovi, neprihliadol na listinné dôkazy predložené žalovaným o umiestnení žalobcu do oddielu s bezpečnostným režimom v iných ústavoch, nakoľko tieto sa k predmetnej otázke nevzťahovali. Z rovnakého dôvodu súd nevykonal ani dôkaz navrhovaný žalobcom, a to výsluch osoby, ktorá vypracovávala návrh na jeho umiestnenie v D.v.

14. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

15. V predmetnej veci mal plný úspech žalovaný. Z obsahu spisu však nevyplývali žiadne trovy, ktoré by mu v súvislosti s týmto konaním vznikli, preto mu súd nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Trenčíne, pokiaľ sa tohoto práva po vyhlásení rozsudku účastníci výslovne nevzdali.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 132 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.